

(Continuare din pag. 7: Anders Bengtsson.)

într-o stare excelentă, aproape neatinsă, și nu uzată sau deteriorată - căci multe dintre tablourile lui van de Velde, când sunt spălate, pierd o parte din pictură. Pot să vă spun că această pictură a fost evaluată de către unul dintre concurenții noștri, cu câteva săptămâni mai înainte, la suma 200.000 de coroane. Așa că vânzătorul a fost foarte mulțumit când eu i-am spus: "250.000!". Dar tocmai pictura veche este destul de greu de apreciat. Și aici este vorba de modă. Tocmai acum, picturile olandeze de la începutul secolului XVII sunt foarte, foarte scumpe. Există un număr de persoane private cu mare putere de cumpărare, care cumpără acest tip de pictură, și ea este expusă la marile târguri de la Londra, Paris și Maastricht.

S.C.: Eu, ca vechi bibliotecar cu studii atât din Suedia cât și din România, am fost foarte bucurată când o carte, "Pittoresk resa til Norska Fjellen" a lui W.M. Carpelan, Stockholm 1823, care fusese evaluată la 10.000-15.000 de coroane, s-a vândut cu 120.000 de coroane. Cum a fost posibil acest lucru? Ce tiraj a avut cartea aceea?

A.B.: Lucrul acesta nu-l știm. Este vorba despre o carte din secolul XIX cu vederi norvegiene în litografii. Ce a fost unic cu ea a fost faptul că era completă și că în Norvegia există foarte puține redări în imagini din Norvegia atât de timpurii. Aceasta a făcut să existe o puternică piață norvegiană pentru ea. Când este vorba despre antichități din diferite țări, ele sunt evaluate foarte diferit de la țară la țară. În Norvegia, cultura populară este apreciată deosebit de mult. Un dulap popular norvegian, care pentru o persoană obișnuită pare a arăta ca ceva de toate zilele și costă în Suedia, poate, 20.000 de coroane, poate costa o jumătate de milion în Norvegia. Lucrul acesta depinde puțin și de faptul că ei au destul de puține antichități, deoarece în Norvegia nu a existat o cultură a claselor înalte la fel ca cea din Suedia sau din Danemarca. Aceasta face ca antichitățile pe care le au să le aprecieze foarte mult.

S.C.: Dar și cele patru candelabre care au ajuns la 800.000, deși erau doar din bronz aurit!

A.B.: O mare importanță a avut aici proveniența candelabrelor. Pe de o parte, erau de foarte bună calitate, cea mai bună calitate pariziană, și în plus erau patru bucăți; pe de altă parte, ele proveneau din colecția de la conacul din Frötuna, care are o veche proveniență nobiliară suedeză, prin familia De Geer, și din colecțiile regale, prin familia Bernadotte. Așa că, de fapt, a avut loc o mică luptă între un membru al familiei și o altă persoană.

S.C.: Ați avut, pe urmă, o pereche de jardiniere din porfir care au ajuns la o sumă enormă.

A.B.: 250.000. Acolo am pus valoarea de 100.000 la 120.000. Mulți au considerat că evaluarea a fost prea ridicată. Dar s-au vândut cuiva din New York. Materialul în cazul acesta era porfir, care este foarte apreciat. Este vorba despre o piatră foarte greu de prelucrat. Urnele acelea sunt din empire și a durat mai mulți ani ca să fie executate. Porfirul este apreciat foarte mult internațional, cel care este polizat strălucitor.

S.C.: Pe urmă, ați avut un obiect care este de mare interes pentru poporul român. Poți să povestești ceva despre el?

A.B.: Este vorba despre o "carte de oaspeți" pe care am primit-o de la un client din Göteborg și îi-am povestire despre felul în care a ajuns ea în proprietatea acestei familii. Albumul are și o istorie interesantă, prin aceea că a fost un cadou din partea popoului român pentru perechea sa regală cu ocazia zilei căsătoriei lor de argint. Iar fiecare imagine de pe copertă are istoria sa, care justifică pentru ce a fost reprezentată. S-a manifestat un interes prealabil pentru acest obiect și a fost plăcut

faptul că până la urmă ea a fost cumpărată de statul român, că ea s-a reîntors la poporul român.

S.C.: Ce mai poți povesti despre licitațiile voastre?

A.B.: Noi am început la scară destul de mică acum cinci ani și jumătate, când am cumpărat întreprinderea aceasta ca rest al falimentului. Am mers la început împotriva vântului, deoarece foștii proprietari creaseră acestei întreprinderi o reputație foarte proastă. În cinci ani, noi, în principiu, am mărît cifra de afaceri de zece ori: la prima noastră "licitație de calitate" din 1996 am avut o cifră de afaceri de 2,3 milioane, iar acum am vândut pentru aproape 25 de milioane la ultima licitație. Am devenit tot mai mult o casă de licitații care acoperă întreaga țară, căci noi recoltăm obiecte din întreaga țară și avem reprezentanți în Göteborg și în provincia Sörmland. Noi facem călătorii prin toată țara pentru a face evaluări și a aduna obiecte pentru licitațiile de calitate.

S.C.: Colaborați cu ceilalți - cu Bukowski, cu Crafoord, cu Administrația de Licitații?

Vas de argint executat la atelierele C. G. Hallberg, Stockholm, 1914, semnat Jean Jeansson; cu câteva mici deformări; înălțimea: 32,5 cm. A fost evaluat la 12.000 SEK și s-a vândut la 48.000 SEK.

Foto: © Uppsala Auktionskammare.

A.B.: Nu, ci suntem concurenți. În același timp, branșa licitațiilor este o branșă mică, în care toți se cunosc între ei și în care toți, la un moment dat, au lucrat împreună la vreun loc de muncă. Așa că există o formă de colegialitate, astfel încât eu pot telefona unui coleg ca să-l întreb despre ceva de care eu poate că nu sunt așa de sigur, sau pot să arăt un obiect unui coleg de la concurent și să-l întreb: "Crezi că obiectul acesta este autentic, sau nu?", și așa mai departe. Între casele de licitații se face un schimb de cunoștințe. În plus, există o organizație de ramură, care constă din casele de licitații de calitate mai mari, în afară de Bukowskis - Bukowskis nu face parte din ea, dar Administrația de Licitații din Stockholm, Falkkloos, Crafoord și noi suntem membri. Aici discutăm diferite probleme care privesc branșa noastră, printre care și probleme etice.

S.C.: Mulți vin de la Bukowskis. Este Bukowskis un fel de pepinieră pentru cei care mai apoi întemeiază noi case de licitații?

A.B.: Bukowskis a fost marea casă de licitații de calitate din Suedia din anii 1870 încoace. Pe la sfârșitul anilor '80 ea a fost un fel de pepinieră pentru mulți. La noi, eu însumi, Knut Knutsson și chiar și Charlotte Widenfelt am lucrat la Bukowskis mai înainte. Dacă ne uităm la actuala Crafoord din Stockholm, ea a fost întemeiată de Johan Nordén, care mai înainte fusese director executiv la Bukowskis. Actualul director executiv de la Bukowskis, Carl-Gustav Petersén, a condus Licitațiile Bejer prin anii '80, după ce fusese mai înainte director executiv la Bukowskis. Așa că mulți circulă. La fel este dacă ne uităm la Niklas Forsman, care este director executiv la Administrația de

Licitații din Stockholm, vedem că el a fost mai întâi atât la Bejers, cât și la Bukowskis. Așa că este vorba despre o lume destul de mică, în care drumurile multora s-au încrucișat cel puțin o dată.

S.C.: Tu ești în același timp cetățean și ai părelile tale privind societatea, cum este ea clădită. Ce părere ai despre situația de azi în ceea ce privește comerțul și "bunăstarea" despre care se vorbește atât de mult în Suedia?

A.B.: În ceea ce privește comerțul și deschiderea între țări, consider că este un lucru pozitiv faptul că, dacă ne uităm la Europa de azi, tot mai multe țări aderă la proiectul care este UE. Consider că toate schimburile dintre țări care au loc pe baze pașnice constituie un lucru pozitiv. În ceea ce privește "bunăstarea" suedeză, sunt multe lucruri de spus despre ea. Eu am fost mai înainte activ politic în cadrul Partidului Moderat, dar am terminat cu aceasta de aproape cincisprezece ani. Acum sunt fără de partid, dar într-o perioadă am fost activ cu normă întreagă în politică. Desigur că este ceva pozitiv în a avea "bunăstare" în țară, dar pot exista diferite puncte de vedere în legătură cu felul în care să se împartă această "bunăstare".

S.C.: Cu câțiva ani în urmă am făcut un interviu cu președintele Uniunii Patronilor din Suedia (SAF) și el era de părere că în Suedia a fost bine pentru marile întreprinderi, dar că pentru întreprinderile mici a fost foarte greu, că erau impozate dublu, și că aveau mari probleme. Cum consideri afirmațiile lui?

A.B.: Pot considera că sunt de acord cu aceea că, atunci când este vorba despre întreprinderi mici, ca proprietar este greu să ai vreun folos dacă îi merge bine întreprinderii. Chiar dacă am opt salariați și contribuți la "bunăstare" prin a plăti impozite, taxe patronale și TVA, eu personal și companiul meu, ca proprietari, nu putem, în principiu, să scoatem nici un ban din întreprindere, deoarece atunci merge aproape totul la impozite. Singurul fel în care poți câștiga bani din activitatea întreprinderii, este să o vinzi, pentru că atunci impozările este mai mică. Este păcat că întreprinderile particulare nu se încurajează mai mult.

S.C.: Pentru un străin care vine aici, pare ciudat faptul că toată lumea se tutuiește. Ce părere ai despre aceasta? Este normal să spui "tu" oricui?

A.B.: Pot spune că, în ramura noastră de activitate, noi ne adresăm clientului adesea cu "voi", până când clientul schimbă și spune "tu". Aceasta, nu pentru că am fi negativi la forma cu "tu", ci este vorba despre o anumită formă de respect pentru un om mai în vârstă, sau față de, pur și simplu, un client.

S.C.: Ce știi despre România?

A.B.: Nu mult, trebuie să recunosc. Ceea ce-mi amintesc cu tărie este când a căzut vechiul regim. Eram pe atunci șef la Bukowskis în Malmö și aveam ca ajutor la curățenie în întreprindere o femeie care era româncă. Ea nu avea telefon acasă, așa că i s-a permis să folosească telefonul de la birou ca să aibe contact cu rudele. A fost o perioadă haotică, iar ceea ce s-a arătat la televiziune era doar fragmente selectate din ceea ce s-a întâmplat. Pentru cei mai mulți suedezi, România este în continuare cuplată cu vechiul regim, adică nu se știe poate ce s-a întâmplat în ultimii zece ani.

S.C.: Dar fostul Rege al României este rudă cu Regele suedez, așa că poporul suedez ar trebui să știe ceva mai mult. Ce părere ai despre monarhie în Suedia?

A.B.: Eu sunt republican, dar în același timp consider că merge bine cu situația pe care o avem azi în Suedia.

S.C.: Ești franc-mason?

A.B.: Nu.

(Traducerea din suedeză: Octavian Ciupitu.)